

Andragoški center Slovenije

86. Evropski kazalniki: Udeležba odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju

Opomba:

Informacijo o udeležbi odraslih v vseživljenjskem učenju (glej [informacijo št. 82 v Info-mozaiaku](#)) nadgrajujemo z novejšimi podatki iz Monitorja izobraževanja in usposabljanja 2018.

Monitor izobraževanja in usposabljanja, ki ga je izdala Evropska komisija za leto 2018, meri napredek EU in 28 držav članic pri doseganju šestih ciljev na področju izobraževanja in usposabljanja. Kazalnik udeležbe odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju (formalnem in/ali neformalnem) je eden od šestih ciljnih vrednosti, ki si jih je EU zastavila v strategiji [Izobraževanje in usposabljanje 2020](#) (ET 2020). Povprečna stopnja udeležbe prebivalstva EU, starega od 25 do 64 let, v vseživljenjskem učenju naj bi do leta 2020 dosegla najmanj 15 %.

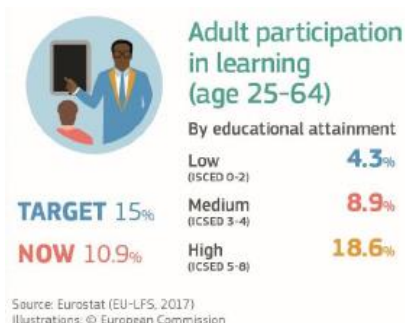

Tabela 1: Udeležba odraslih (25–64 let) v vseživljenjskem učenju po letih (v %)

Udeležba v vseživljenjskem učenju (25–64 let)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Evropsko poprečje	9,3	8,9	9,0	10,5	10,8	10,7	10,8	10,9
Slovenija	16,2	15,9	13,8	12,4	11,9	11,9	11,6	12,0

Vir: Eurostat, Anketa o delovni sili

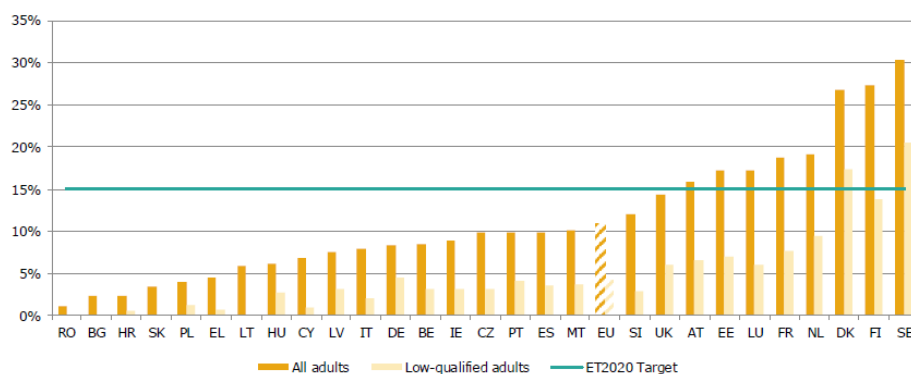
Vendar poročilo ugotavlja, da bo zastavljeno ciljno vrednost 15 % vključenih odraslih v starosti od 25 do 64 let v vseživljenjsko učenje do leta 2020 na ravni EU in nekaterih držav članic težko doseči. V EU je bilo leta 2017 v vseživljenjsko učenje v povprečju vključenih 10,9 % odraslih, kar je skoraj enako stopnji vključenosti 10,8 % v letu 2014 in samo nekoliko višja od stopnje 9,3 % v letu 2010. Le osem držav članic je v letu 2017 preseglo zastavljeno ciljno vrednost, in sicer Avstrija (15,8 %), Estonija (17,2 %),

Luksemburg (17,2 %), Francija (18,7 %), Nizozemska (19,1 %), Danska (26,8 %), Finska (27,4 %) in Švedska (30,4 %).

V Sloveniji je v letih 2010 in 2011 udeležba v vseživljenjskem učenju že presegla evropsko ciljno vrednost, v naslednjih letih se je nato znižala, leta 2017 pa ponovno zvišala na 12 % (Tabela 1). Čeprav se je vključenost odraslih v vseživljenjsko učenje povečala, pa neravnotežja v zastopanosti, še zlasti glede na doseženo izobrazbo, usposobljenost in starost, ostajajo.

Ostaja izziv, kako spodbuditi odrasle k večji vključenosti v vseživljenjsko učenje ter povečati zaposljivost, predvsem manj izobraženih in nizko kvalificiranih odraslih. Slovenija je že izvedla nekatere ukrepe, ki so v skladu s priporočilom Evropskega sveta Poti izpopolnjevanja – nove priložnosti za odrasle in pomenijo uresničevanje nacionalnih in evropskih ukrepov v dobro prebivalstva. Posebej so nagovorjeni tisti z nizko stopnjo izobrazbe in neustreznimi spretnostmi.

Figure 35 – Adult participation in learning during the last 4 weeks age 25-64, 2017

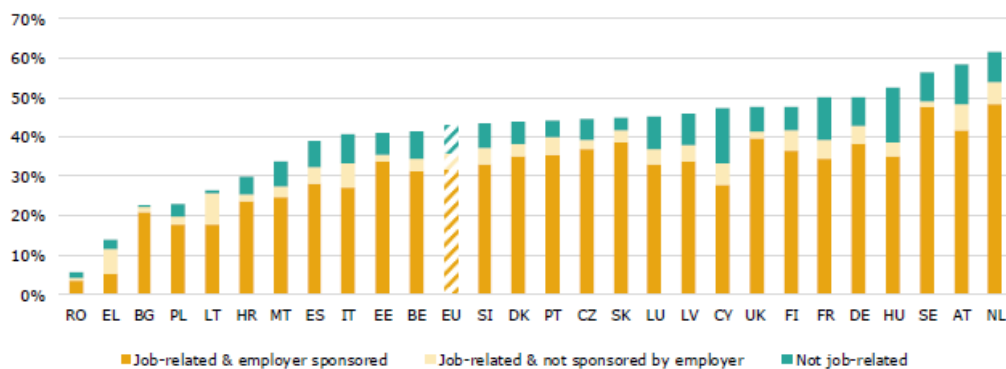

Source: EU Labour Force Survey, Eurostat. Online data code: [\[trng_lfse_03\]](#). Data for SK and BG for 'low qualified adults' are missing due to poor data quality.

Napredek se kaže pri zmanjševanju deleža manj izobraženih in nizko usposobljenih odraslih (ISCED 0-2) v EU, ta se je zmanjšal s 34,1 % v letu 2002 na 22,5 % v letu 2017. Najmanjši delež nizko usposobljenih odraslih med evropskimi državami imajo Poljska (7,9 %), Češka (6,2 %) in Litva (5,2 %). Njim in slabše izobraženim je treba nameniti dodatne spodbude, saj se je vključenost teh najranljivejših ciljnih skupin s 4,5 % v letu 2015 zmanjšala na 4,3 % v letu 2017. Najboljše rezultate na tem področju dosejata Danska in Švedska.

V Sloveniji je bilo leta 2017 nizko usposobljenih odraslih 12 %, njihova vključenost v izobraževanje in usposabljanje pa je znašala 2,9 %, kar je nižje od evropskega povprečja 4,3 %. Nižja od evropskega povprečja (55,6 %) je tudi stopnja zaposlenosti nizko usposobljenih odraslih (49,7 %).

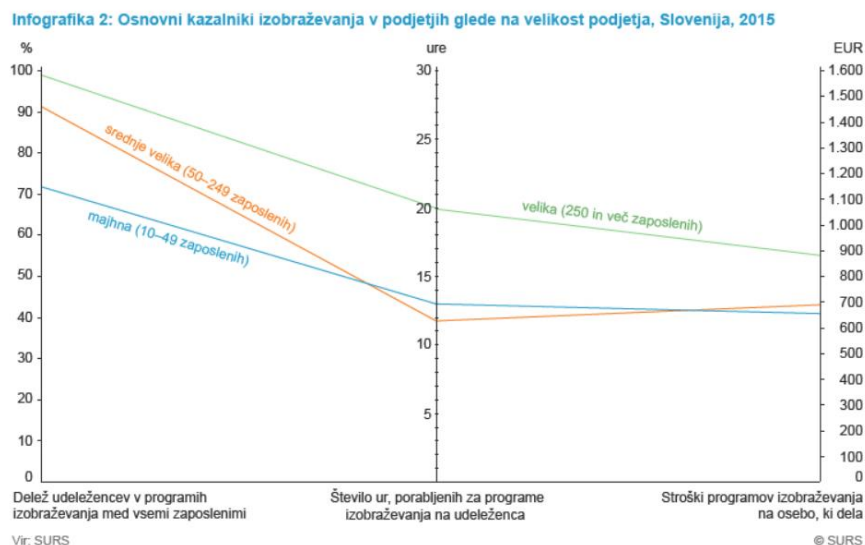
Figure 39 – Share of adults participating in non-formal adult learning over 12 months, by type, 2016

Source: EU Adult Education Survey, Eurostat. Online data code: [\[trng_aes_100\]](#) and [\[trng_aes_120\]](#).
 Note: Data is not available for IE.

Neskladja na trgu dela, neustrezno usposobljen kader, na drugi strani pa večja gospodarska rast in demografske spremembe že vplivajo na pomanjkanje ustrezne delovne sile. Mnoga podjetja se zavedajo, da če želijo uspešno konkurirati na trgu, morajo stalno vlagati v znanje svojih zaposlenih. Raziskava o izobraževanju odraslih iz leta 2016 (Adult Education Survey – AES) je pokazala, da je izobraževanje odraslih v pretežni meri povezano s potrebami poklicnega dela na delovnem mestu. Večina odraslih je bila vključena v različne oblike neformalnega izobraževanja in usposabljanja zaradi potreb dela. V Sloveniji je bilo v neformalno izobraževanje vključenih 43,6 % odraslih, starih 25–64 let, kar je nekoliko nad evropskih povprečjem (42,6 %). Večino tovrstnega izobraževanja in usposabljanja so sofinancirali delodajalci.

Po raziskavi Nadaljnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja v podjetjih (CVTS 2015) je v Sloveniji svojim zaposlenim omogočilo poklicno usposabljanje 84,1 % podjetij (povprečje za EU 72,6 %), za izobraževanje in usposabljanje pa so namenili 80.706 mio. EUR. Izobraževanj in usposabljanj se je udeležilo 89 % zaposlenih v slovenskih podjetjih. Z vidika velikosti podjetij so se največ izobraževali in usposabljali zaposleni v velikih podjetjih (250 in več zaposlenih), in sicer predvsem iz informacijskih, komunikacijskih, finančnih in zavarovalniških dejavnosti. Najmanj izobraževanj so bili deležni zaposleni v gradbenih podjetjih. Pri iskanju ustreznih ponudnikov usposabljanj za zaposlene so podjetja poročala, da se pri tem pogosto naletela na težave.

Na dodatno izobraževanje in usposabljanje vpliva tudi dosežena izobrazba. Podatki kažejo, da se v izobraževanje vključujejo predvsem mlajši odrasli z doseženo višjo ravno izobrazbe. Vključenost odraslih v izobraževanje je tako bistveno višja pri tistih s terciarno izobrazbo kot pri tistih z nižjo stopnjo dosežene izobrazbe tako na ravni EU kot v Sloveniji (Tabela 2).

Tabela 2: Udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju po izobrazbi, 2017 (v %)

Udeležba v vseživljenjskem učenju (25–64 let)	ISCED 0-2	ISCED 3-4	ISCED 5-8
Evropsko povprečje	4,3	8,9	18,6
Slovenija	2,9	8,4	21,4

Vir: Eurostat, Anketa o delovni sili

Eden od ciljev evropske razvojne strategije do leta 2020 je povečati delež terciarno izobraženih med prebivalci, starimi 30–34 let, na 40 %. V Sloveniji smo ta cilj že dosegli. Leta 2017 je bilo terciarno izobraženih že 46,4 % prebivalcev.

Na izobraževanje pa poleg izobrazbe vplivata tudi starost in spol. Zanimanje za izobraževanje in usposabljanje s starostjo zelo upada. V povprečju se zanj več zanimajo ženske kot moški (Tabela 3 in 4).

Tabela 3: Udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju po starosti, 2017 (v %)

Udeležba v vseživljenjskem učenju (25–64 let)	25–34 let	35–44 let	45–54 let	55–64 let
Evropsko povprečje	17,6	11,1	9,1	4,9
Slovenija	20,9	12,8	9,5	5,1

Vir: Eurostat, Anketa o delovni sili

Tabela 4: Udeležba odraslih v vseživljenjskem učenju po spolu, 2017 (v %)

Udeležba v vseživljenjskem učenju (25–64 let)	Skupaj	Moški	Ženske
Evropsko povprečje	10,9	10,0	11,8
Slovenija	12,0	10,0	14,1

Vir: Eurostat, Anketa o delovni sili

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Kontaktna oseba: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Vir:

- Education and Training Monitor 2018 http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_en
- Nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje v podjetjih, Slovenija, 2015, SURS prva objava, 28. 6. 2017 <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6769>
- Teden vseživljenjskega učenja, SURS, posebna objava, 11. 5. 2018 <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/7405>